

Jornades de Portes Obertes

Un total de 19.550 alumnes de 368 centres de secundària van assistir a la 17a edició de les Jornades de Portes Obertes a la UAB. **PÀGS. 2 i 3**

25 ANYS DEL SERVEI D'ACTIVITAT FÍSICA

El Servei d'Activitat Física (SAF) de la UAB celebra els 25 anys del seu naixement, amb una vitalitat i un dinamisme excel·lents. El nombre d'abonats i d'activitats que organitza ha anat creixent any rere any. **PÀG. 13**

NOVA TECNOLOGIA PER RESTITUIR LA MAMA

Un equip d'investigadors, en col·laboració amb la UAB, ha elaborat una tècnica que permet usar amb èxit un tractament experimental a base de gel de plaquetes per restituir el volum de la mama en el moment de l'extracció d'un tumor. **PÀG. 9**

CRITERIS BÀSICS DEL PRESSUPOST UAB

La situació financera que dibuixen les previsions per als propers anys obliguen la UAB a plantejar el pressupost 2011 en unes condicions singulars d'ajust financer, amb unes mesures per racionalitzar la despesa. **PÀG. 5**

Èxit de les Jornades de Portes Obertes

Hi assisteixen 19.550 alumnes de 368 centres de secundària

➤ Durant els tres dies que van durar es van fer més de 200 xerrades informatives a les facultats del campus

Com cada any des d'en fa disset, la UAB va obrir, els dies 8, 9 i 10 de febrer passats, les seves portes a milers d'estudiants de secundària interessats a conèixer l'oferta acadèmica, les instal·lacions i els serveis del campus. En concret, les Jornades de Portes Obertes 2011 van mostrar el campus de Bellaterra a 19.550 estudiants de

Nous estudis per al curs vinent

Durant l'acte de bevinguda als professors de secundària, que es va fer a la sala d'actes de l'edifici del Rectorat, es va informar de les novetats quant a les titulacions per al curs que ve:

FÍSICA I QUÍMICA (doble titulació).

Es pretén proporcionar als futurs professionals una formació de màxim nivell i de qualitat que combini el domini de la física amb el coneixement profund de la matèria que proporciona la química, en termes de composició, propietats i reactivitat a escala atòmica i molecular.

ADE EN ANGLÈS

Aquest és un grau competitiu que permetrà desenvolupar la vida professional en organitzacions orientades a mercats mundials. Es motivarà especialment els estudiants d'aquest grau a aprofitar el programa de mobilitat de la facultat, preferentment cap a universitats de llengua anglesa, tant en el marc Erasmus com en el del programa propi (Estats Units, Canadà o Austràlia). Té sortides semblants a les d'ADE però amb un component internacional clau.

MÍNOR D'ANGLÈS A TOTS ELS ESTUDIS.

Els estudiants podran cursar trenta crèdits ECTS per adquirir habilitats lingüístiques. Serà necessari un nivell de coneixement d'anglès previ. Aquests crèdits es comptabilitzaran com a assignatures optatives i s'impartiran en una franja horària especial. El menor es podrà realitzar al llarg del segon, tercer i quart curs.

primer i segon de Batxillerat i de Cicles Formatius de Grau Superior de 368 centres de Catalunya, les Illes Balears i el Principat d'Andorra.

Des de primera hora del matí, personal del Punt d'Informació guiava, distribuïa informació i assessorava els estudiats que s'adreçaven a la carpa informativa situada a la plaça Cívica. Als diferents centres docents, el professorat de la UAB va impartir més de 200 xerrades amb l'objectiu de donar a conèixer les característiques de tots els estudis de la UAB.

Distribuïdes al llarg dels tres dies en tres torns: dos de matí (a les 10 h i a les 12 h) i un de tarda (a les 15.30 h, només el dijous dia 10), les xerrades van resoldre molts dels dubtes que van plantejar els futurs estudiants universitaris. Les conferències es van complementar amb visites i activitats arreu del campus, com, per exemple, visites guiades als habitatges i instal·lacions de la Vila Universitària.

D'altra banda, cada una de les jornades va incloure activitats adreçades als *Continua a la pàgina següent.*

Els futurs universitaris van poder assistir a alguna de les dues-centes xerrades informatives que es van fer a les facultats.

professors de secundària. Cada dia, a les 10.30 h, a la sala d'actes del Rectorat, es va oferir una xerrada a càrrec de la vicerectora de Política Acadèmica, Montserrat Farell, i del coordinador de Relacions amb Secundària, Jaume Moncasí, en la qual es presentaven els nous estudis de grau per al curs vinent i les novetats sobre les proves d'accés a la Universitat.

El professorat assistent es va mostrar molt interessat i participatiu, sobretot a l'hora d'aclarir diversos aspectes de la nova selectivitat.

Després, els professors van fer una volta per les instal·lacions del campus i van fer una visita guiada a l'edifici Eureka, seu del Parc de Recerca UAB. Aquest és un espai per a la transferència de coneixement i tecnologia, on les empreses integrades al Parc de Recerca UAB troben un lloc de treball idoni. Actualment disposa de 27 organitzacions ubicades (empreses derivades, empreses consolidades i institucions). Els responsables del Parc van explicar que el model universitari ha evolucionat ràpidament en els últims anys, amb un impuls deci-

L'accés a la Universitat

L'accés a la Universitat va despertar molt d'interès entre els professors dels centres de secundària. La UAB els va recordar que el procés d'admissió consisteix en el fet que cada estudiant ha d'omplir vuit preferències, que posteriorment ordena l'Oficina de Prescripció per nota d'admissió. L'estudiant amb millor nota d'accés obté la seva primera preferència, i així successivament. Hi ha estudiants assignats a una titulació en segona o tercera preferència, la posició dels quals se situarà abans que els estudiants sol·licitants en primera preferència que tinguin pitjor nota de tall. «La millor estratègia per a l'estudiant», va dir el professor Moncasí, «és posar per ordre les seves preferències reals».

També es va recordar que des de qualsevol cicle formatiu de grau superior (CFGS) es podrà accedir a qualsevol grau universitari, i que ja no hi ha adscripció de cicles a branques de coneixement. La nota d'accés és la nota mitjana del cicle. Els estudiants de CFGS podran fer la prova específica de selectivitat per pujar nota i assolir la puntuació màxima de 14.

dit per la transferència de tecnologia. En total, hi van assistir 475 professors procedents de 217 centres de secundària.

Reunió per debatre sobre l'Estatut de l'Estudiant

L'1 de març passat va tenir lloc la primera jornada de debat que acull la Universitat Autònoma de Barcelona sobre el recentment aprovat Estatut de l'Estudiant Universitari.

La jornada de reflexió, titulada «La participació institucional dels estudiants a partir de l'Estatut de l'Estudiant Universitari», va reunir a l'Edifici d'Estudiants del campus de la UAB experts de les universitats catalanes. Inaugurada per la vicerectora de Política Acadèmica, Montserrat Farell, va ser presentada i moderada pel delegat de la rectora per a Estudiants de la UAB, Joan Lluís Pérez Francesch.

Els assistents van debatre al voltant de vuit qüestions que implica l'Estatut. Així, es va reflexionar sobre la participació i la representació d'estudiants a les universitats, l'aportació que significa l'Estatut, la necessitat d'una coordina-

Una eina per al futur

El 31 de desembre passat es va publicar al *Butlletí Oficial de l'Estat* el real decret 1791/2010, de 30 de desembre, que aprova l'Estatut de l'Estudiant Universitari. L'Estatut defineix l'estudiant universitari com a subjecte actiu del seu procés de formació, amb el dret a una valoració de la seva feina dins i fora de l'aula. Tota l'activitat acadèmica, lectiva o no, serà objecte de reconeixement. Aporta un nou llenguatge i una sistemàtica dels drets i deures dels estudiants i vol fomentar la participació institucional a la universitat. Crea el Consell d'Estudiants de l'Estat com a òrgan de deliberació, consulta i participació de l'alumnat universitari davant el Ministeri d'Educació, que es constituirà properament i en el qual cada universitat tindrà un representant. Amb aquest text normatiu l'estudiant és concebut com a ciutadà que rep uns serveis de la universitat, com a persona que ha d'assolir una formació humana integral i com a subjecte responsable de la rendició de comptes davant la societat.

Joan Lluís Pérez Francesch
Delegat de la rectora per a Estudiants

ció entre les universitats públiques catalanes pel que fa al tractament de la participació institucional, els drets i deures dels estudiants universitaris, l'estructuració de la representació estudiantil (els consells d'estudiants dels centres i el

consell general d'estudiants de la Universitat), la valoració docent de l'activitat de participació estudiantil, el tractament dels serveis d'atenció a l'estudiant i la participació i la comunicació de les activitats.

L'Associació d'Amics ret homenatge a J. M. Blecua

Ha estat escollit recentment director de la Real Academia Española

► El catedràtic emèrit del Departament de Filologia Espanyola va dir sentir-se «molt orgullós» de la UAB

José Manuel Blecua, catedràtic emèrit del Departament de Filologia Espanyola i un dels pares fundadors de la UAB, va ser escollit director de la Real Academia Española (RAE) el desembre passat. L'Associació d'Amics de la UAB va retre-li un homenatge, el 21 de febrer, en un acte a Barcelona on es va glossar la seva trajectòria a la UAB. Antonio Franco, president de l'Associació, va introduir l'acte felicitant Blecua pel seu nomenament i destacant la seva aportació «al món del coneixement i a la societat».

Dolors Poch, catedràtica també del Departament de Filologia Espanyola, va presentar el llibre *Al otro lado del espejo. Comentario lingüístico de textos literarios*, que ha coordinat juntament amb Gloria

Clavería. L'obra porta com a subtítol el nom de l'assignatura que Blecua va impartir a la Facultat de Filosofia i Lletres. Blecua va lloar l'obra presentada i va afirmar que l'assignatura sobre comentari de textos literaris «va ser sempre un enamorament». Però, a més de la docència, el catedràtic va qualificar de «tasques magnífiques» les responsabilitats que va desenvolupar com a vicerector de Professorat i com a director del Servei de Publicacions.

Es va mostrar «molt orgullós» de la UAB, on afirma que ha estat «molt feliç».

Finalment, Blecua va manifestar que «la vida és un somni molt ràpid; de cop i volta, et converteixes en emèrit i en director de la RAE», i va tancar la seva intervenció dient que espera que «el somni es converteixi en realitat».

Ana Ripoll, rectora de la UAB, va tancar l'acte expressant el seu «respecte, admiració i agraïment per aquests quaranta anys de dedicació a la Universitat». Va destacar que Blecua ha marcat generacions de filòlegs formats a la UAB i va desitjar molta sort al catedràtic en la nova etapa que ha iniciat com a director de la RAE.

PREMIS

Joan Fontcuberta, Premi Ciutat de Barcelona

Joan Fontcuberta, professor de la Facultat de Traducció i d'Interpretació de la UAB, ha estat guardonat amb el Premi Ciutat de Barcelona 2010 de traducció al català per la seva versió de *La impaciència del cor*, de l'escriptor austríac Stefan Zweig (Quaderns Crema). Fins avui ha traduït una setantena de llibres, principalment de l'alemany. L'any 1991 va obtenir el Premi Nacional de Traducció. Durant anys també ha dut a terme una important tasca en el camp audiovisual com a traductor de guions per a Televisió Espanyola a Catalunya i per a Televisió de Catalunya.

El professor Jordi Julià guanya el premi Decàlia 2011

El professor i poeta Jordi Julià ha guanyat el Premi Decàlia 2011 de les Festes Decennals de Valls, dotat amb 3.000 euros i la publicació de l'obra per Cossetània, per *Poètica per a un ninot*. Julià és doctor en Teoria de la Literatura i Literatura Comparada de la UAB i exerceix de professor al Departament de Filologia Espanyola.

Ha guanyat diversos premis literaris, com ara el Màrius Torres (1997), l'Agustí Bartra Ciutat de Terrassa (1998), el Josep Vallverdú d'assaig (2001), el Miquel Martí i Pol de la Universitat Autònoma de Barcelona (2006) o el Mallorca de poesia (2007).

Jaume Masià, nou president d'una associació de cirurgia

Jaume Masià Ayala, professor del Departament de Cirurgia de la UAB, ha estat escollit president de la Sociedad Española de Cirugía Plástica, Reparadora y Estética (SECPRE). Com a nou president, ha declarat que es marca l'objectiu de «promoure l'excel·lència en la recerca i la pràctica clínica», com també potenciar els avenços en aquest terreny. Masià, llicenciat en medicina i cirurgia per la UB, és director del Servei de Cirurgia Plàstica i Reparadora de l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau i director de la Unitat de Reconstrucció mamària avançada i microcirurgia de la Clínica Planas.

Criteris bàsics del pressupost de l'Autònoma

➤ El Consell de Govern va aprovar un document que conté mesures per racionalitzar la despesa

La situació financera que dibuixen les previsions de creixement de la subvenció pública dels pròxims anys obliga la UAB a plantejar el pressupost de 2011 en unes condicions singulars d'ajust financer. Les mesures que emprengui la Universitat han de permetre equilibrar pressupostàriament l'exercici 2011 i posar les bases d'una dinàmica coherent per als pròxims anys.

Per això, el Consell de Govern de la UAB va aprovar, el 26 de gener passat, el document «Criteris bàsics del pressupost de la UAB per a l'any 2011», que conté les mesures que aplicarà la Universitat per racionalitzar la despesa i captar nous ingressos. Aquestes característiques bàsiques es resumeixen en els cinc punts següents:

1. L'augment només d'un 2 % de la subvenció pública de la Generalitat de Catalunya al sistema universitari públic de Catalunya, un increment que està per

sota del creixement vegetatiu de la major part de partides del pressupost de la UAB.

2. La desaparició del finançament addicional que formava part de l'Acord de Govern de la Generalitat del 10 d'octubre de 2006, on s'aprojava el finançament de les universitats públiques per al període 2007-2010, també anomenat Pla de millora.

3. La necessitat d'ajustar la despesa d'inversió planificada entre la UAB i la Generalitat per a l'exercici 2011 davant la possible disminució de la quantitat finalment finançada.

4. La contenció en els ingressos derivats de les activitats de recerca (convocatòries nacionals i internacionals) i transferència de coneixements (formació continuada i convenis).

5. La previsió que, a finals de l'any 2010, el deute acumulat s'aproximi als 48 milions d'euros.

En aquest sentit, el document dels criteris bàsics del pressupost afirma que «la UAB ha de treballar en un pla de sostenibilitat econòmica on emmarcar els pressupostos dels anys vinents». També s'assenyala que les necessitats d'estalvi que cal fer el 2011 són de, com a mínim, 7,5 milions d'euros.

L'eix de reflexió i de treball

Quan llegiu aquestes pàgines, els Criteris Bàsics del Pressupost 2011 s'hauran convertit ja, amb probabilitat, en Pressupost 2011. Em sembla, però, important que tothom conegui quin ha estat el nostre eix de reflexió i de treball, perquè seguirà sent-ho durant força temps i ens afectarà els propers anys. Els Criteris Bàsics van ser aprovats per una molt àmplia majoria al Consell de Govern del 26 de gener, i per unanimitat al ple del Consell Social del 24 de febrer.

El pressupost que se'n deriva haurà d'actuar en un context de fortes restriccions, tant de probables retallades en la subvenció de la Generalitat a les universitats públiques catalanes, com de restriccions en la inversió en I+D+i per part del Govern central. Per això trobo clau que tots els estaments que integrem la UAB siguem conscients de la situació i siguem capaços de traduir aquesta consciència en accions concretes: ara ens són necessàries una bona voluntat general per trobar consensos i punts d'acord; tant com la necessitat d'intentar ser ponderats i equitatius en les mesures que adoptem. Tots haurem de fer sacrificis. I hem de ser conscients que se'ns demanarà una certa capacitat d'empatia i corresponsabilitat (sempre proporcional a allò que cadascú representa dins la Universitat).

Les mesures que hem plantejat se centren en la necessària racionalització de la despesa i en la captació de nous ingressos, sempre tenint com a divisa la no-afectació de la qualitat del servei universitari, que, com sempre, cal centrar en la millor atenció docent; en la consecució d'una recerca intensa i de qualitat (amb la seva transferència!) i en la gestió eficient d'aquestes dues activitats basals. Així mateix, tenim l'objectiu d'incidir el mínim possible en els elements més neuràlgics de la Universitat. És possible que la conjuntura econòmica ens obligui a fer menys coses, però no ens enganyem: no és només un problema de diners.

Tenim ara l'ocasió, a la UAB, de fer entre tots una universitat més àgil, més eficient i més centrada en les activitats per les quals ens paga la societat. Ho intentarem enguany amb mesures que fan que tots els col·lectius aportin alguna cosa a l'estalvi de la despesa o a la cerca de nous ingressos. I, sobretot, amb mesures que prefigurin el que haurà de ser el nostre Pla de Sostenibilitat, és a dir, la garantia per a la UAB de futur.

Joaquim Gómez Pallarès
Vicerector de Política Econòmica
i d'Organització

La Càtedra José Saramago recorda l'escriptor

La Càtedra José Saramago, de l'Institut Camões i de la Facultat de Traducció i d'Interpretació de la UAB, va organitzar un homenatge a José Saramago, l'únic Premi Nobel de Literatura en llengua portuguesa, que va morir l'any passat. L'acte va tenir lloc el 18 de febrer a la Facultat de Traducció i d'Interpretació i va començar amb la projecció del documental *José e Pilar*, que retrata el dia a dia del novel·lista i de la seva parella i traductora al castellà, Pilar del Río.

Tant el director del film, Miguel Gonçalves, com la mateixa Pilar del Río van intervenir després de la projecció. Del Río va parlar de la seva relació amb Saramago com a traductora de la seva obra. Va citar Carlos Fuentes, qui havia declarat, en referència a ells, que «poques vegades en la història un escriptor i una traductora havien realitzat una tasca tan còmplice». I va cloure la seva intervenció afirmant amb emoció: «No tinc paraules, Saramago

Francesc Parcerisas i Pilar del Río, durant l'acte.

se les ha emportat totes». Per la seva banda, Helena Tanqueiro, coordinadora de la Càtedra, va recordar el discurs, dedicat a Giovanni Pontiero, que l'autor va oferir a la UAB en ocasió de la inauguració de la seu de l'Institut Camões. El degà de la Facultat, Francesc Parcerisas, va agrair la presència de Gonçalves i de Del Río. L'acte va acabar amb la lectura de fragments de les obres de Saramago i amb una actuació musical.

BREUS

L'exvicepresidenta, a la UAB

El divendres 18 de febrer, María Teresa Fernández de la Vega, consellera permanent de l'Estat i exvicepresidenta del Govern, va oferir la conferència «Reivindicación de la socialdemocràcia» durant la presentació del Màster Oficial de Gestió i Prevenció de Riscos a la Comunitat. La presentació es va fer a UAB Casa Convalescència. També hi van intervenir María José Recoder, vicerectora de Relacions Institucionals de la UAB; Esther Giménez-Salinas, rectora de la Universitat Ramon Llull; Josep Oriol Pujol, director general de la Fundació Pere Tarrés; Rut Carandell, directora de l'EPSI; i Manuel Ballbé, delegat de la UAB a l'EPSI.

Josep Maria de Dios, reelegit

Josep Maria de Dios, professor del Departament de Dret Privat de la UAB, ha estat reelegit degà de la Facultat de Dret. El nomenament es va aprovar a la Junta de la Facultat que va tenir lloc el 21 de febrer passat. De Dios, que és degà del centre des del 2008, ha estat reelegit per un període de tres anys, tal com estableix el reglament de la Facultat. Es va llicenciar en Dret a la UAB i es va doctorar, també a la UAB. Fa classes de dret internacional privat, matèria que també ha impartit a la Universitat de Girona. Ha realitzat estades a la Universitat de Montreal (Canadà), a l'Institut Suís de Dret Comparat de Lausana (Suïssa) i a l'Acadèmia de l'Haia de Dret Internacional (Països Baixos).

La UAB, present a l'Índia

La UAB ha participat a la 1st Spanish Universities Fair de Nova Delhi, fira que ha tingut lloc els dies 19 i 20 de febrer a l'Institut Cervantes d'aquesta ciutat hindú, amb l'objectiu de difondre les titulacions de la UAB en anglès als estudiants indis. Organitzada per la Fundación Universidad.es, en col·laboració amb l'Institut Cervantes, van participar-hi dinou universitats espanyoles. A més dels dos dies dedicats exclusivament a la fira, el programa va incloure una recepció a la casa de l'ambaixador d'Espanya a l'Índia, diferents visites a institucions d'educació superior de Delhi i una conferència amb alguns representants de les institucions educatives del govern indi. La UAB ha participat en aquesta fira dins el grup de l'Alianza 4 Universidades, associació a la qual pertany juntament amb la UAM, la UC3 i la UPF.

La UAB porta a Corea els seus projectes en recerca biomèdica

➤ Corea del Sud és un país estratègic per al projecte d'internacionalització de la UAB, que hi té una oficina

La ciutat de Daegu (Corea del Sud) va acollir, del 17 al 19 de febrer, la segona trobada de l'Associació Internacional de Recerca Mèdica (International Medical Research Association, IMRA), que aplega la UAB i vuit importants institucions de recerca coreanes. Aquesta trobada donava continuïtat a la que va tenir lloc l'any passat a la UAB i va servir per posar les bases a noves línies de col·laboració acadèmica i científica en els camps de la biomedicina i la nanotecnologia, pels quals la UAB va rebre el reconeixement com a Campus d'Excel·lència Internacional. A més, es va aprovar la incorporació a l'IMRA de la Foundation for Kobe International Medical Alliance, del Kobe Institute del Japó, que serà la seu de la tercera trobada de l'Associació. La UAB aprofundeix, així, en la seva aposta per l'Àsia Oriental com a àrea estratègica en el seu projecte d'internacionalització.

Al llarg d'una trentena de ponències, es va parlar del futur de l'IMRA i de l'actual

Foto del grup que es va reunir a la ciutat coreana de Daegu.

recerca biomèdica en el tractament de malalties degeneratives. La col·laboració futura es concretarà en la implementació de nous projectes de recerca conjunts, en la «cotutela» de tesis doctorals i en l'increment de la mobilitat d'estudiants i d'investigadors entre la UAB i els centres asiàtics. Per part de la UAB, hi van participar la vicerectora de Relacions Internacionals, Mercedes Unzeta, i destacats investigadors de l'Institut de Neurociències, de l'Institut Català de Nanotecnologia, de l'Institut de Biotecnologia i Biomedicina, de l'Institut d'Oncologia de la Vall d'Hebron i de l'Institut de Recerca de la Vall d'Hebron.

La rectora visita les instal·lacions de Matgas

La rectora de la UAB, Ana Ripoll, va visitar el 7 de febrer les instal·lacions de Matgas, una empresa capdavantera en la recerca i el desenvolupament de tecnologies aplicades al CO2 i energies sostenibles ubicada al campus. Formada per la companyia Carburis Metàlics, el Consell Superior d'Investigacions Científiques i la UAB, Matgas celebra enguany el seu desè ani-

versari. A la foto, d'esquerra a dreta: Carles Jaime, vicerector de Projectes Estratègics i de Planificació de la UAB; Jordi Marquet, director del Parc de Recerca UAB i membre del Consell d'Administració de Matgas; Ana Ripoll; Lourdes E Vega, Pedro Gómez-Romero i Javier Rodríguez Viejo, directora i vicedirectors, respectivament, de Matgas.

Jornades d'Actualització de l'ICE

Per novè any consecutiu, l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) de la UAB va organitzar les Jornades d'Actualització Científica del Vallès Occidental, amb l'objectiu d'ajudar el professorat de secundària a posar al dia els seus coneixements.

Les Jornades es van dividir en dues àrees, una de ciències i una altra d'humanitats. Hi van participar docents de centres de Sabadell, Terrassa, Montcada i Reixac, Ripollet i Badia del Vallès. Amb aquesta iniciativa, es vol facilitar al professorat eines actualitzades que puguin utilitzar a les aules.

La jornada dedicada a les humanitats, que va tenir lloc al Rectorat, es va centrar enguany en la relació entre la literatura i el cinema a partir de l'exemple de l'adaptació al cinema de *Pa negra*. Així, el 16 de

febrer a la tarda, l'escriptor Emili Teixidor va parlar de la seva novel·la i de la pel·lícula que ha inspirat, que ha estat guardonada amb els premis Gaudí i Goya a la millor pel·lícula del 2010. Prèviament s'havia projectat la pel·lícula.

DEBAT SOBRE PA NEGRE

Després, Borja de Riquer, catedràtic del Departament d'Història Moderna i Contemporània de la UAB, va oferir la conferència «Les claus de la postguerra», on va explicar el context històric de la cinta, ambientada als primers anys de la dictadura. Jaume Aulet, professor del Departament de Filologia Catalana de la UAB, va moderar el debat, i Mercè Coll, professora de secundària i professora de la UB, va presentar una proposta didàctica per treballar a la classe.

Més de 200 professionals participen a les II Jornades d'Aprenentatge de Llengües

El Servei de Llengües de la UAB i la Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat, amb la col·laboració de Linguamón, Casa de les Llengües, van organitzar les II Jornades d'Aprenentatge de Llengües: Entorns, Eines i Recursos Didàctics, que es van desenvolupar durant els dies 24 i 25 de febrer al Rectorat de la UAB. La innovació que s'ha produït en les tecnologies de la informació i de la comunicació durant els últims anys ha entrat amb força al món de la formació i l'aprenentatge. Aquestes jornades van voler oferir als professionals dedicats a la docència, la dinamització i l'assessorament lingüístics un espai d'intercanvi i de reflexió sobre temes relacionats amb l'aprenentatge de la llengua.

Els temes centrals van ser la competència comunicativa i la competència intercultural, l'aprenentatge formal enfront de l'aprenentatge informal i les noves perspectives en la construcció dels entorns personals d'aprenentatge. A més de les conferències, hi va haver diàlegs, presentacions i treballs en grup. A les Jornades, hi van participar presencialment més de dos-cents professionals que treballen en l'àmbit de les llengües en universitats, aules de formació de persones adultes, centres del Consorci per a la Normalització Lingüística, escoles oficials d'idiomes, etc. Altres persones van participar-hi mitjançant el canal obert a Twitter i també seguint la retransmissió en vídeo en directe. Als vídeos de la UAB (canal Llengües) podeu veure-ho: <http://bit.ly/flcdVP>

La filla del «Che», a la UAB

El 17 de febrer, l'auditori de la Facultat de Filosofia i Lletres va acollir una conferència d'Aleida Guevara, pediatra cubana especialista en al·lèrgies infantils i filla d'Ernesto «Che» Guevara. Va pronunciar la conferència «El Che i la solidaritat», en què va parlar del seu pare com d'un exemple a seguir. Va animar els joves a estar més compromesos amb la realitat: «a ser útils, solidaris i intentar ser millors persones», va dir. L'acte va ser organitzat pel Moviment de Brigadistes de CJC-Joventut Comunista. Aleida Guevara (l'Havana, 1960) és la més gran dels quatre fills que va tenir el famós guerriller Ernesto «Che» Guevara amb la seva segona esposa, Aleida March.

Conveni per a les pràctiques dels estudiants de Dret i d'ADE

El 15 de febrer passat es va signar un conveni de col·laboració per a la realització de pràctiques externes d'alumnes de Dret i de la titulació conjunta de Dret i Administració i Direcció d'Empreses a les oficines municipals de Greuges de Sabadell i Terrassa. Van signar l'acord el degà de la Facultat de Dret, Josep Maria de Dios, i els síndics de Terrassa i de Sabadell, Isabel Marquès i Josep Escartín, respectivament. El mateix dia, es va inaugurar a la Facultat de Dret el curs Síndic. El Defensor de les Persones, amb la participació de Rafael Ribó, síndic de Greuges de Catalunya.

II Olimpíada de Geologia

L'11 de febrer passat va tenir lloc la II Olimpíada de Geologia a la Facultat de Ciències de la UAB, una activitat ludicocompetitiva adreçada a estudiants de secundària on es posen a prova els seus coneixements sobre geologia. L'Olimpíada està coordinada per l'Associació Espanyola per a l'Ensenyament de les Ciències de la Terra (AEPECT) i té lloc simultàniament a quatre punts de Catalunya (Barcelona, Girona, Tarragona i Lleida). A la UAB, la presentació de l'esdeveniment va ser presidida per representants de l'AEPECT (Xavier Juan), de la UAB (David Gómez) i de la UB (Xavier Delclos). Les proves van consistir en una primera part individual de tipus test i una en grup, en equips de quatre persones, que van haver de resoldre qüestions relacionades amb el reconeixement de minerals, roques i fòssils i l'anàlisi d'un mapa geològic.

Nou cicle a l'Any de la Química

► El científic del CIN2, Pedro Gómez-Romero, va iniciar la sèrie «La química t'envolta»

L'Any de la Química de la UAB va iniciar el cicle «La química t'envolta», el 16 de febrer passat, a la sala d'actes de la Facultat de Ciències i de Biociències, amb la conferència «Energia i química: un binomi amb futur», impartida per l'investigador Pedro Gómez-Romero, científic del Centre de Recerca en Nanociència i Nanotecnologia (CIN2) i subdirector de Matgas.

«La química t'envolta» comprèn una sèrie de conferències sobre les investigacions més actuals en l'àmbit de la química i les seves interaccions amb altres disciplines i s'adreça principalment a la comunitat docent.

Pedro Gómez-Romero va parlar de les «revolucions pendents» que farien viable un nou model sostenible de generació i de consum d'energia. Amb el petroli barat en vies d'extinció i el carbó amenaçant el medi ambient, el model energètic vigent està abocat a un canvi o a una crisi. «Però l'esperança existeix i es diu coneixement», va manifestar.

Gómez-Romero va defensar la necessitat d'obtenir combustibles més nets, d'utilitzar les fonts renovables d'energia i

d'investigar camps que poden tenir una gran importància en aquest sentit, com ara la nanociència. Entre les «revolucions pendents», cada cop més a prop, va destacar la utilització d'algues per a la generació de biodièsel i l'obtenció d'un substitut barat del silici per a les plaques fotovoltaïques.

L'investigador del CIN2 va apostar clarament per l'energia solar, la menys aprofitada de totes, com l'energia primària «que té major potencial», i va finalitzar la seva dissertació amb una crida a fer una política proactiva per al desenvolupament d'energies netes i capaces d'alimentació massiva.

Posteriorment a la conferència, es va dur a terme un taller de visualització i modelització molecular, a càrrec del professor del Departament de Química de la UAB Jean-Didier Maréchal.

BREUS

La guerra i els nens, una exposició a l'ECP

L'Escola de Cultura de Pau de la UAB va organitzar, fins al 21 de febrer, l'exposició «Els conflictes armats dibuixats. La pau dibuixada», que mostrava dibuixos de nens afectats per conflictes armats arreu del món. L'exposició estava formada per cinc plafons amb dibuixos d'infants realitzats en contextos de conflictes armats sobre les seves experiències viscudes, en els quals representen armes i soldats, dibuixos sobre les violacions dels drets humans i les seves conseqüències, dibuixos sobre cases i els moviments de desplaçats i refugiats, com també dibuixos sobre la pau.

Experts en educació de Xangai

El 21 de febrer, la UAB va rebre una delegació de la Comissió Municipal d'Educació de Xangai, la màxima autoritat institucional responsable del sistema educatiu de la regió. La representació xinesa va mostrar molt d'interès a col·laborar amb la UAB en la formació de docents i a proveir beques als estudiants de la UAB perquè es formin a Xangai. Van ser rebuts per una delegació de la Facultat de Ciències de l'Educació i per la vicerectora de Relacions Internacionals, Mercedes Unzeta, qui va glossar l'aposta de la UAB per les relacions i l'intercanvi d'estudiants i de PDI amb les universitats de la Xina, on ha establert una oficina, precisament, a la ciutat de Xangai.

EL WEB

www.portalcomunicacion.com

El Portal de la Comunicació de l'Institut de la Comunicació de la UAB (InCom-UAB), inaugurat el març de 2001, celebra els deu anys de la seva creació estrenant una nova estructura i imatge. Des que es va posar en línia, s'ha constituït com a mitjancer i punt de referència a Internet per a totes les persones interessades en els estudis sobre mitjans de comunicació, societat de la informació, tecnologies de la informació i comunicació (TIC) i les seves repercussions i influències en l'organització social. Té com a objectius servir de punt de trobada i d'intercanvi d'idees entre estudiosos; oferir continguts de producció pròpia; seleccionar i sistematitzar la informació disponible a la xarxa sobre comunicació; oferir enllaços amb webs i continguts d'interès; fomentar la investigació en ciències de la comunicació; i promoure la col·laboració entre el món universitari i el professional. N'hi ha tres edicions: en espanyol, en català i en portuguès.

RECERCA

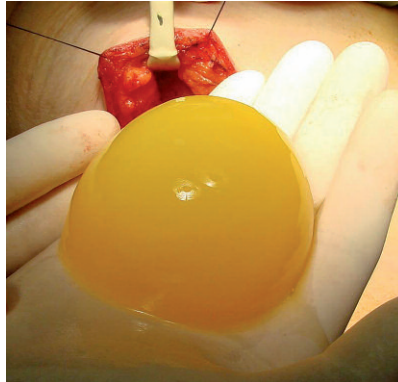
Elaboren una tecnologia per restituir el volum de la mama quan se n'extirpa un tumor

➤ L'Hospital i Institut Germans Trias i Pujol, la UAB i el Banc de Sang i Teixits han patentat la tècnica

Cirurgians de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol i de l'Institut Germans Trias i metges del Banc de Sang i Teixits han elaborat una tècnica, en col·laboració amb la UAB, que permet usar amb èxit un tractament experimental a base de gel de plaquetes per restituir el volum de la mama en el moment mateix de l'extracció d'un tumor.

La tècnica, pionera al món, no requereix reconstruccions posteriors ni la col·locació de pròtesis mamàries per pal·liar el defecte del teixit extret. El gel de plaquetes s'aplica just en el moment de l'operació per treure el tumor i sense utilitzar teixits de la pacient, la qual cosa evita reintervencions i alleuja les conseqüències psicossocials que comporta per a la dona una deformitat al pit.

Les plaquetes s'obtenen de la sang d'un donant i se n'elabora un gel amb una consistència similar a la de la mama que en restitueix el volum i regenera gradual-

Les plaquetes s'obtenen de la sang d'un donant i se n'elabora un gel amb una consistència similar a la de la mama

ment les fibres de col·lagen perdudes. Malgrat que circulen per la sang, les plaquetes no són cèl·lules, sinó fragments cel·lulars, de manera que encara que siguin d'un donant no han de generar rebuig del receptor. A més, contenen factors de creixement i immunomoduladors, que acceleren la reparació i la regeneració del teixit.

Un dels avantatges més importants que implica l'ús de la nova tecnologia és que permet extreure més quantitat de teixit sa al voltant del tumor sense comprometre el volum i l'aspecte mamaris.

Això deriva en una major seguretat per a les pacients, a més d'un benefici estètic immediat. Els cirurgians investigadors apunten la possibilitat que a mitjà termini la nova tecnologia permeti disminuir la taxa de mastectomies i augmentar la de tumorectomies per càncer de mama.

PROVES AMB BONS RESULTATS

Des que a finals del 2008 es va començar a practicar, aquest nou tractament quirúrgic s'ha provat en una cinquantena de dones de l'àrea de referència de l'Hospital Germans Trias i Pujol (Barcelonès Nord i part del Maresme) que necessitaven una tumorectomia àmplia. Els resultats han estat molt bons en quasi tots els casos, ja que, entre un i dos anys després, la mama ha mantingut la seva forma i volum. A més, fins a l'actualitat cap de les pacients tractades amb aquesta tècnica ha presentat recidiva del tumor.

La nova tecnologia s'ha patentat amb cotitularitat entre les tres institucions implicades en el projecte: l'Hospital i l'Institut Germans Trias i Pujol, la UAB i el Banc de Sang i Teixits. A més, ha estat guardonada l'any 2010 amb el premi Corachán de la Societat Catalana de Cirurgia.

Test per estudiar proteïnes implicades en malalties neurodegeneratives

Investigadors de l'Institut de Biotecnologia i de Biomedicina «Vicent Villar i Palasí» i del Departament de Bioquímica i de Biologia Molecular han desenvolupat un mètode amb el llevat *Saccharomyces cerevisiae* per detectar en proteïnes humanes la formació de petits grups tòxics de molècules precursors de les fibres amiloides implicades en malalties neurodegeneratives.

El test també permet estudiar compostos que inhibeixin aquests agregats com

un mecanisme potencialment terapèutic que eviti la formació posterior de les plaques amiloides.

Els investigadors han dut a terme la seva recerca amb el pèptid AB42 humà, principal causant de la malaltia d'Alzheimer. Per validar el test han provat diversos compostos que *in vitro*, en estudis sobre aquesta malaltia, s'havien mostrat efectius contra la formació d'agregats inicials, de fibres amiloides o d'ambdós tipus de molècules.

A més de l'AB42, els investigadors també han validat l'assaig, pel que fa a la detecció dels agregats inicials, amb proteïnes humanes implicades en les malalties de Parkinson i de Huntington. Segons Salvador Ventura, uns dels autors del treball, el sistema és fàcil d'utilitzar i permet treballar amb rapidesa i analitzar de manera fiable la potencial eficàcia terapèutica d'una infinitat de compostos en un primer nivell experimental. Només caldria automatitzar-lo –mitjançant plaques que permetin l'anàlisi simultània de més de cinquanta molècules per assaig– per a la recerca bàsica. De moment, els investigadors ja l'han patentat.

Grup de Recerca en Cèl·lules Glials

➤ És un grup de caràcter multidisciplinari que estudia les cèl·lules glials en el sistema nerviós

El Grup de Recerca en Cèl·lules Glials és un grup d'excel·lència (Grup SGR de la Generalitat) de caràcter multidisciplinari, amb l'objectiu d'estudiar la biologia de les cèl·lules glials en el sistema nerviós. Es va formar fa més de vint-i-cinc anys, sota la direcció de Bernardo Castellano i Berta González, catedràtics del Departament de Biologia Cel·lular, de Fisiologia i d'Immunologia, i membres de l'Institut de Neurociència de la UAB.

La recerca al laboratori pretén aclarir la funció que compleixen les cèl·lules glials en l'entramat del teixit nerviós i, en especial, els anomenats astròcits i cèl·lules de microglia. Aquestes són les encarregades de donar suport a la funció neuronal, amb una activitat de vigilància continuada de l'entorn extracel·lular, amb l'objectiu d'assegurar el bon funcionament de la transmissió nerviosa i impedir alteracions de l'homeòstasi que puguin interferir amb la fisiologia del teixit nerviós. Quan es produeix un dany cerebral, les

El grup es va formar fa més de vint-i-cinc anys sota la direcció de Bernardo Castellano i Berta González.

cèl·lules d'astroglia i microglia són les primeres que s'activen i comencen a secretar diverses molècules, entre elles factors tròfics i productes inflamatoris i antiinflamatoris, el balanç dels quals determinarà la mort o supervivència de les neurones, i la conseqüent progressió o finalització del procés neurodegeneratiu. Al llarg dels últims anys, les activitats del grup de recerca, subvencionades tant

amb factors de transcripció i teràpia gènica mitjançada per vectors no vírics amb l'objectiu de modular l'activació glial.

SUPERVIVÈNCIA NEURONAL

En l'actualitat, els estudis del grup es focalitzen en la reactivitat glial en el cervell neonatal, en l'adult i en el d'edat avançada utilitzant diversos tipus de lesions experimentals. Una part d'aquesta investigació es du a terme en estreta col·laboració amb el professor Lain Campbell, de la Universitat de Sydney (Austràlia), emprant ratolins transgènics que sobreexpressen, específicament en astròcits, certes citocines (molècules de senyalització cel·lular). Els resultats assolits indiquen que l'expressió transgènica d'aquestes citocines té un potent efecte sobre la reactivitat glial i la supervivència neuronal.

Componen el grup els investigadors sènior Bernardo Castellano (IP), Berta González (IP) i Laia Acarin (IP), els investigadors postdoctorals Beatriz Almolda, Kalpana Shrivastava, Iliana Barrera, Carmen de Labra, Ishar Dalmau i Valentín Martín; les investigadores predoctorals Nadia Villacampa, Anna Camps, Gemma Llovera, Mireia Recasens i María del Mar Castillo; el personal tècnic de suport Miguel Ángel Martil i Isabella Appiah; i el suport administratiu de Joaquín Caro.

Recerca en neuroimmunologia

El grup ha demostrat recentment que les cèl·lules de microglia poden actuar com a cèl·lules dendrítiques, elements del sistema immunitari. El desenvolupament de trastorns autoimmunes, com l'esclerosi múltiple, podria tenir l'origen en un funcionament defectuós de les cèl·lules glials, que no serien capaces de mantenir la tolerància antigènica i desencadenarien un atac del sistema immunitari al mateix teixit nerviós. En els pròxims anys, la recerca del grup pretindrà dilucidar els mecanismes cel·lulars i moleculars implicats en la terminació de la resposta inflamatòria i immunitària i establir la tolerància immunològica en diferents paradigmes, incloent-hi un model d'esclerosi múltiple. L'objectiu és explorar diferents vies d'interacció amb les cèl·lules glials i la seva capacitat de modular la resposta immunitària per reduir els danys associats al desenvolupament de processos autoimmunitaris que afecten el sistema nerviós.

Actualment els estudis del grup es focalitzen en la reactivitat glial en el cervell neonatal, en l'adult i en l'edat avançada

per fons públics (Ministeri) com privats (Fundació Marató TV3, Fundació Alicia Koplowitz, Fundació Uriach i la Caixa), han tingut com a objectiu indagar sobre la resposta glial que té lloc quan el sistema nerviós és danyat i quina és la seva participació en el procés neurodegeneratiu.

El grup ha investigat quins són els factors que contribueixen a activar les cèl·lules glials i els mecanismes moleculars implicats a derivar aquestes cèl·lules cap a perfils citotòxics o bé cap a fenotips protectors antiinflamatoris que puguin evitar la degeneració. A més, en els seus estudis, han seguit diverses estratègies utilitzant fàrmacs que interaccionen

Implementen un sistema de codis bidimensionals per catalogar peces arqueològiques

➤ Ho fan els investigadors del Centre d'Estudis del Patrimoni Arqueològic de la Prehistòria

L'equip d'investigació del Centre d'Estudis del Patrimoni Arqueològic de la Prehistòria (CEPAP) de la UAB ha implementat un sistema innovador de registre de peces arqueològiques que supera els problemes derivats del marcatge manual, com ara errades en l'escriptura o l'esborrament de les dades. El sistema, basat en l'etiquetatge directe amb codis bidimensionals Data-matrix (DM), l'han posat en pràctica els investigadors del CEPAP durant dos anys en excavacions espanyoles i africanes, en un projecte pilot dirigit pels doctors Rafael Mora, director del CEPAP, Paloma González i Jorge Martínez Moreno.

El marcatge del material arqueològic amb una sigla, o siglatge, s'aplica directament de manera manual en cada peça. El procés requereix molt de temps i de treball, i és habitual que es cometin errades –se n'han comptat fins a un 40 %. A més, amb el temps els traços perden nitidesa. Amb el sistema de catalogació digital amb codis DM, l'equip del CEPAP ha

aconseguit reduir a l'1 % les errades de lectura i, si l'etiqueta pateix danys –fins a un 30 % del codi–, la informació pot ser restituïda.

Els codis s'apliquen directament sobre les peces i s'adapten a la seva grandària, fins a un mínim de 3 x 3 mil·límetres. S'imprimeixen amb un programari dissenyat per al CEPAP per l'empresa IWS (Internet Web Serveis), col·laboradora del projecte, sobre etiquetes de polipropilè. Posteriorment, es fixen a la peça entre dues capes d'una resina acrílica utilitzada en restauració.

La lectura de la informació que conté el codi es pot fer mitjançant lectors estàndards, càmeres de vídeo o fotogràfiques,

telèfon mòbil amb unitat de lectura, etc. Aquestes dades integren informació georeferenciada dels artefactes que apareixen als jaciments i diferents variables quantitatives o qualitatives que s'emmagatzemen mitjançant agendes electròniques o ordinadors de butxaca. Això permet que es disposi a diari d'un inventari de camp exhaustiu i actualitzat.

Arran de la seva experiència, els investigadors consideren important que els científics i gestors del patrimoni arqueològic espanyol valorin la possibilitat d'adaptar un sistema automatitzat únic de registre i de catalogació del material arqueològic que permetria unificar sistemes actualment no homogeneïtzats.

Primer Congrés de Xarxes al Neolític

L'alcalde de Gavà, Joaquim Balsera, i el vicerector d'Investigació de la UAB, Manel López-Béjar, van inaugurar, el 31 de gener passat, el I Congrés Internacional Xarxes al Neolític: «Circulació i intercanvi de matèries, productes i idees a la Mediterrània occidental (VII-III mil·lennis aC)», organitzat pel Departament de Prehistòria. El congrés va tenir lloc del 2 al 4 de febrer a Gavà i a la Universitat Autònoma de Barcelona.

A la jornada inaugural, també hi van assistir el subdirector general del Patrimoni Arquitectònic, Arqueològic i Paleontològic de la Generalitat de Catalunya, Josep Manuel Rueda, i el president delegat de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona, José Manuel González. L'acte d'inauguració va in-

cloure una conferència impartida per Jean Guilaine, prestigiós arqueòleg i professor honorari del Collège de França.

Un centenar d'investigadors van aprofundir en l'estudi de la diversitat, l'extensió i les característiques dels contactes que van tenir lloc entre diferents comunitats humanes neolítiques al Mediterrani occidental. Els últims avenços en tècniques d'anàlisi o noves hipòtesis sobre les xarxes socials van ser alguns dels temes que van centrar la trobada.

Un altre objectiu del congrés va ser integrar les dades i els processos que van tenir lloc al nord d'Àfrica i que fins ara han estat poc incorporats a les dades disponibles per a la riba del nord de la Mediterrània.

VII Jornada Científica del Departament de Bioquímica

La sala de graus de la Facultat de Medicina va acollir la VIII Jornada Científica del Departament de Bioquímica i de Biologia Molecular, el dia 9 de febrer. A l'acte, van ser-hi presents 200 investigadors de les diferents unitats docents situades al campus, dels diferents centres de recerca i de les unitats docents hospitalàries del Departament. José Miguel Lizzano, sotsdirector del Departament, va ser l'encarregat d'inaugurar la sessió. Hi va haver més de 50 comunicacions tipus pòster i 14 comunicacions orals. Al final de la Jornada es va lliurar un premi a la millor presentació oral i dos premis als millors pòsters presentats. L'agenda de la Jornada l'elabora un comitè científic integrat per vuit investigadors. El Comitè Científic també va escollir els premiats entre tots els treballs presentats.

BREUS

L'IDIAP Jordi Gol, institut universitari de recerca

L'Institut d'Investigació en Atenció Primària IDIAP Jordi Gol ha estat reconegut com a institut universitari de recerca adscrit a la UAB, la qual cosa li permetrà articular la recerca i l'assistència de l'atenció primària amb la docència universitària. La Fundació Jordi Gol i Gurina va ser creada, l'any 1996, per l'Institut Català de la Salut, amb la finalitat de promoure i gestionar la innovació, la formació, la docència i la recerca clínica, epidemiològica i en serveis de la salut en l'àmbit de l'atenció primària. L'any 2006, va passar a ser l'Institut d'Investigació en Atenció Primària Jordi Gol (IDIAP Jordi Gol) mitjançant la signatura d'un conveni econòmic amb el Departament de Salut i la UAB.

Primers resultats científics de la missió Planck

L'Agència Europea de l'Espai (ESA) ha presentat els primers resultats científics de la missió Planck, corresponents al primer any d'observació del telescopi, on participen investigadors de l'Institut de Ciències de l'Espai (IEEC-CSIC). Planck és un telescopi espacial situat a 400.000 km de la Terra i que orbita al voltant del Sol. Observa l'univers en ones de ràdio mil·limètriques i submil·limètriques. Té com a objectiu prendre imatges de l'univers més antic, quan aquest tenia només uns 400.000 anys d'edat. Les imatges obtingudes ens mostraran les primeres estructures que es van formar a l'univers i que posteriorment van donar lloc a les galàxies que avui observem al cel.

Conveni per investigar en el camp de la gestió aeronàutica

La UAB ha signat un conveni marc amb el Centre de Referència d'Investigació, Desenvolupament i Innovació ATM (CRIDA), una agrupació dedicada a la recerca, el desenvolupament i la innovació en el camp de la gestió del trànsit aeri. L'acord preveu la col·laboració en «els aspectes acadèmics, professionals, de recerca i de transferència de tecnologia» en l'àmbit del transport aeri. La UAB i CRIDA promouran la recerca en operacions i presa de decisions integrades a aeroports, en gestió del trànsit i de conflictes i en noves tecnologies per a les operacions tripulades i no tripulades.

Els experts busquen millorar les estratègies en gestió de residus

Els grups Sostenipra i Gicom de la UAB van reunir experts en gestió municipal dels residus per treballar en sistemes de gestió integral més eficients. La jornada va tenir lloc el dijous 10 de febrer a la seu del Departament de Territori i Sostenibilitat, amb la participació del secretari del Departament, Josep Enric Llebot, i del director general de Qualitat Ambiental del Ministeri de Medi Ambient, Jesús Huertas, qui en va fer la cloenda.

Durant la jornada es van discutir estratègies i experiències en prevenció i gestió de residus: des dels plans de prevenció de l'Agència de Residus de Catalunya; el cas de les bosses de plàstic a les grans superfícies comercials i l'ús de les bosses compostables; les experiències en recollida selectiva de la Diputació de Barcelona, com també dels ajuntaments d'Argentona i de Tiana; i la gestió de la matèria orgànica per part de l'Agència de

Residus de Catalunya i en el Programa Metropolità de Gestió de Residus Municipals; fins a les noves tecnologies aplicades a la gestió de la matèria orgànica i els sistemes integrats de gestió d'envasos, entre molts altres temes.

La jornada es va emmarcar en les activitats del projecte europeu Low Cost-Zero Waste Municipality (Baix Cost-Zero Residus Municipals), finançat amb fons europeus FEDER del programa Interreg Med, on participen els grups de recerca de la Universitat Autònoma de Barcelona Sostenipra (de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals) i Gicom (Grup d'Investigació en Compostatge del Departament d'Enginyeria Química). El projecte pretén desenvolupar un sistema de gestió integrat de «residus zero» per tal de maximitzar els recursos i l'energia i reduir la quantitat de residus que acaben als abocadors.

Recerca en didàctica de les ciències socials

Els dies 24, 25 i 26 de febrer van tenir lloc les VIII Jornades Internacionals de Recerca en Didàctica de les Ciències Socials. Aquesta edició es va fer a la Facultat de Ciències de l'Educació i a la Facultat de Traducció i d'Interpretació de la UAB, i es va centrar en el desenvolupament de les competències bàsiques des de les ciències socials, tenint en compte el que ha d'aprendre l'alumne i el que ha de saber el docent.

A les Jornades van participar-hi professors d'educació i de didàctica de les

ciències socials i d'història d'universitats d'Espanya, França i Sud-amèrica.

Durant les jornades es va ressaltar la importància de desenvolupar les competències bàsiques i es va destacar la seva utilitat com a eina per canviar la formació escolar en tant que donen un sentit al saber i ajuden a posar fi a la fragmentació de les disciplines o a la manca d'interès dels alumnes.

Les Jornades van ser organitzades pel Grup de Recerca en Didàctica de les Ciències Socials.

COMUNITAT

El Servei d'Activitat Física celebra els 25 anys

El nombre d'abonats i d'instal·lacions ha anat augmentant cada any

➤ Una exposició recorre les facultats per mostrar l'evolució d'un servei que té vuit mil abonats

El Servei d'Activitat Física (SAF) va començar al campus de la UAB el curs 1985-1986, moment en què es va inaugurar el poliesportiu cobert. Anteriorment hi havia hagut un grup de professors d'educació física que havien constituït el Servei d'Educació Física i havien començat a fer alguna activitat al camp de futbol de terra i a les dues pistes poliesportives descobertes, que dataven de quan es va instal·lar la UAB a la vall Moronta.

Un equip de llicenciats en educació física jove i dinàmic va començar a posar amb empena els fonaments del SAF actual, el curs 1985-1986, comandats per Andreu Benet, encara director del Servei. Des del principi es va donar molta importància al foment de la pràctica de l'activitat física –fins al punt que el nom inicial de Servei d'Educació Física es va canviar– des del punt de vista lúdic i recreatiu.

La proposta d'instal·lacions (poliesportiu cobert, camp de futbol de terra i sauna mixta), com també la d'activitats dirigides, cursets i competicions, va ser ben rebuda per la gent del campus i el primer curs ja hi havia 1.200 persones abonades al servei, a banda de les que

Evolució dels abonats

Curs	Mitjana de persones abonades
1985/1986	1.200
1987/1988	2.400
1989/1990	2.600
1991/1992	3.500
1993/1994	3.050
1995/1996	5.264
1997/1998	6.124
1999/2000	6.336
2001/2002	5.851
2003/2004	5.299
2005/2006	5.794
2007/2008	6.554
2009/2010	7.706
2010/2011	7.972

podien accedir a les instal·lacions amb entrada puntual.

Vint-i-cinc anys més tard, les instal·lacions i el nombre de persones abonades han crescut, l'oferta s'ha diversificat i el SAF s'ha consolidat com a servei bàsic per aconseguir un campus saludable, alhora que com a centre de formació continuada i consultoria i de recerca universitària.

Actualment disposa de 20.000 m² d'instal·lacions exteriors i de 10.000 m² d'interiors: 2 piscines i zona d'aigües, 500 m² de sala de condicionament físic, 4 sales d'activitats, 4 pistes d'esquaix, 5 pistes de tennis i 2 de pàdel, camps de futbol, 1 pista multiesportiva, 2 rocòdroms, 1 pista de

Un punt de reflexió i d'inflexió

La celebració del 25è aniversari serà un punt de reflexió i d'inflexió per dibuixar els propers passos del SAF, considerant el camí recorregut i veient les necessitats futures. En aquesta nova etapa, haurem de mantenir i millorar el que tenim i el que hem fet fins ara i obrir el SAF i la promoció esportiva a tota la comunitat universitària.

Les apostes de futur del SAF seran les apostes de la Universitat, que acaba d'aprovar el pla estratègic UAB-Campus Saludable. Un projecte transversal a tota la comunitat universitària que vol crear, a partir de diverses actuacions, les millors condicions al campus per tal que la comunitat que hi viu, hi estudia i hi treballa adquireixi hàbits i estils de vida més saludables.

Igualment, aquest concepte s'estén a la instrumentalització de currículums de formació en l'àmbit esportiu, com també al suport de projectes de recerca en el mateix àmbit. És un projecte ambiciós i de calat que caldrà desenvolupar en diversos anys.

Andreu Benet, director del SAF

frontennis, 1 pavelló poliesportiu, 1 pista de vòlei platja i un solàrium. Dóna servei a gairebé 8.000 persones, amb una oferta de més de 130 hores d'activitats dirigides setmanals, amb variats cursos d'activitat física i salut, competicions i 5 programes de postgrau de gestió esportiva. També ajuda 55 atletes d'elit a compaginar els seus estudis amb la carrera esportiva.

Festa de benvinguda als estudiants internacionals

➤ **Durant una setmana es van fer diferents activitats per donar a conèixer els serveis i col·lectius de la UAB**

Del 15 al 24 de febrer, van tenir lloc les Jornades de Benvinguda als Estudiants Internacionals. Al llarg d'aquests dies, els estudiants estrangers van poder familiaritzar-se amb els serveis i els col·lectius de la UAB i amb les activitats que s'hi poden fer. També es va realitzar, el dia 16, una trobada In & Out entre estudiants que han fet una estada a l'estranger i d'altres que pensen fer-ne una pròximament.

Les Jornades van començar amb les sessions de benvinguda el dimarts 15 de febrer, a la sala de cinema de la

plaça Cívica. El dia 15 també hi va haver una fira de col·lectius i serveis de la UAB, un concert del grup Món Acústic i un pica-pica. La resta dels dies hi va haver tota mena d'activitats. La Fundació Autònoma Solidària va oferir una xerrada sobre el voluntariat. L'Erasmus Student Network es va donar a conèixer i va organitzar, el dissabte dia 19, una visita al centre històric de Barcelona i al parc de la Ciutadella. El Servei de Llengües va organitzar un «taller d'intercomprensió de llengües romàniques» i la colla castellera Ganàpies, un assaig obert. També es van donar a conèixer altres col·lectius de la UAB. A més, els estudiants internacionals van poder assistir a les preestrenes dels cinemes Verdi a la sala de cinema del campus. El dia 23 es van cloure les activitats amb un dinar a la plaça Cívica.

117 estudiants obtenen la beca de Catalunya Caixa

Un total de 117 estudiants de primer curs de la UAB van rebre els ajuts universitaris 2010-2011, dotats amb 1.000 euros, que concedeix Catalunya Caixa en col·laboració amb el Departament d'Innovació, Universitats i Empresa (ara d'Economia i Coneixement) i l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) de la Generalitat i amb les mateixes universitats.

La convocatòria s'adreçava als joves que han iniciat els estudis universitaris amb l'objectiu de premiar el seu rendiment acadèmic i per donar suport als seus projectes de formació. Per presentar-s'hi, s'havia d'estar matriculat per primera vegada als estudis de qualsevol universitat catalana, tenir menys de vint-i-cinc anys i ser client de Catalunya Caixa.

La concessió s'atorgava en funció de la nota d'accés a la universitat. En total, eren uns 500 ajuts que es repartien entre els 1.247 alumnes que van presentar la sol·licitud. Una comissió avaluadora va establir una nota de tall de 8,85 per als estudiants que van accedir a la universitat a través de les PAU, i de 8,35 per als estudiants que hi van entrar per altres vies.

Dels 335 estudiants de la UAB que van presentar la sol·licitud, 117 van obtenir finalment l'ajut. Les beques es van atorgar el 26 de febrer passat a l'Auditori de Barcelona.

Exposició dels estudiants del taller de fotografia de Comunicació

Del 14 de febrer al 18 de març, al vestíbul del teatre de l'Edifici d'Estudiants (ETC), es pot veure una exposició que mostra els treballs dels alumnes del curs de fotografia (2009-2010) impartit per Antonio Zamora, professor del Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat II de la UAB. A la mostra es presenten els resultats de les experiències dels alumnes. Les fotografies exposades incideixen en les formes i els colors de la vida que ens envolta. A la imatge, un moment de la inauguració d'aquesta exposició, on apareix, a la dreta, Antonio Zamora.

El Dipòsit Digital de Documents escala posicions

➤ Encapçala el rànquing web de repositoris espanyols, elaborat pel Laboratori de Cibermetria del CSIC

El Dipòsit Digital de Documents (DDD) de la UAB ha pujat al primer lloc del rànquing web de repositoris espanyols, segons l'última edició del *Ranking web de repositoris del mundo*, elaborat pel Laboratori de Cibermetria del CSIC.

Els indicadors web utilitzats en l'edició de gener mesuren la visibilitat i l'impacte dels repositoris científics de 1.200 institucions de tot el món. Entre els 50 primers repositoris, n'hi ha tres d'espanyols: el DDD en el lloc 21, el Digital CSIC en la posició 38 i el portal UPCommons en el lloc 41.

La principal novetat d'aquesta primera edició de 2011 és una llista diferenciada per continents, amb els repositoris més importants en l'àmbit europeu (on la UAB ocupa la vuitena posició), i una llista que recull els repositoris que actuen com a portals, on apareixen molt ben posicionats RACO (13a) i TDX (26a).

En ambdós portals, la Universitat Autònoma de Barcelona participa activament com a membre del Consorci de

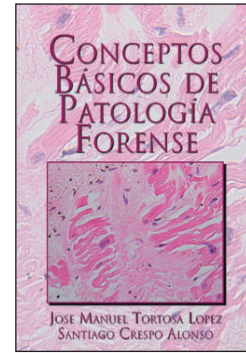

Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC).

L'objectiu del *Ranking web de repositoris del mundo*, que es publica bianualment –al gener i al juliol–, és donar suport a les iniciatives d'accés gratuït i lliure a les publicacions científiques en format electrònic i a altres tipus de documentació acadèmica.

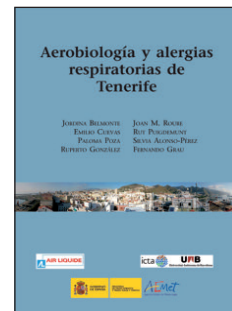
EINA DE DIFUSIÓ

El DDD de la UAB és l'eina a partir de la qual es recopila, gestiona, difon i preserva la producció científica, docent i administrativa de la Universitat. El personal docent i investigador pot fer-lo servir per difondre els seus treballs científics a través de la xarxa.

CONCEPTOS BÁSICOS DE PATOLOGÍA FORENSE. José Manuel Tortosa López y Santiago Crespo Alonso. Palibrio, 2011

Els dos autors són metges forenses titulars de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya i professors associats del Departament de Psiquiatria i de Medicina Legal de la UAB. El text neix d'una assignatura que tracta aquesta matèria i que s'imparteix als estudis de Criminologia de la UAB. El llibre s'adreça a estudiants, advocats, forces i cossos de seguretat, tècnics en patologia forense, però també a tothom interessat en la patologia forense. Es va publicar als Estats Units inicialment i, des de finals de febrer, es pot adquirir aquí en castellà.

AEROBIOLOGÍA Y ALERGIAS RESPIRATORIAS DE TENERIFE. J. Belmonte, E. Cuevas, P. Poza, R. González, J. Roure, R. Puigdemunt, S. Alonso-Pérez, F. Grau. Madrid: Ministerio de Medi Ambient, 2011

El Centro de Investigación Atmosférica de Izaña (AEMET), l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals de la Universitat Autònoma de Barcelona i l'empresa Air Liquide, amb l'estreta col·laboració d'al·lèrgol·legs de Santa Cruz de Tenerife, han publicat el primer llibre d'aerobiologia i al·lèrgies respiratòries de Tenerife, resultat del projecte EOLO-PAT. L'obra és de gran rellevància i aplicació en l'àmbit tant mèdic com social, ja que els pòl·lens i les espores de fongs que es troben en l'aire poden desencadenar reaccions al·lèrgiques importants.

Dia Internacional de la Dona a la UAB

El Dia Internacional de la Dona es va commemorar a la UAB celebrant la sisena edició de la jornada institucional el 10 de març passat. La sala d'actes de l'edifici del Rectorat va acollir aquest acte, en què es va retre homenatge a la professora de física María Josefa Yzuel Giménez. La professora Pilar López Sancho,

presidenta de l'Associació de Mujeres Investigadoras y Tecnólogas (AMIT), va glossar la trajectòria acadèmica i personal d'Yzuel Giménez.

La professora Pilar González Duarte va oferir la conferència «Dones químiques excepcionals», emmarcada en l'Any de la Química a la UAB.

«Per motivar un jove a llegir cal una disciplina, igual que per fer esport»

CAUFAPÉ

Emili Teixidor

Ha vingut a la UAB convidat per l'ICE. Després de l'èxit cinematogràfic de la seva novel·la *Pa negra*, va una mica de bòlid, però tot i això té l'amabilitat de rebre'ns. Compagina l'escriptura per a adults (*Els convidats*; *Laura Sants*; *El llibre de les mosques* o *Retrat d'un assassí d'ocells*) amb la literatura infantil i juvenil (*L'ocell de foc*, *Dídac*, *Berta i la màquina de lligar boira* o la sèrie de la Formiga Piga, per citar-ne alguns). També ha escrit guions per a la televisió i comentaris per a la ràdio. Durant molts anys va fer la «Contraportada» setmanal per a *El matí de Catalunya Ràdio*. Nascut a Roda de Ter (Osona) el 1933, es va llicenciar en Magisteri, va exercir de mestre i, més tard, va fundar l'escola Patmos. També va estudiar Dret, Filosofia i Lletres i Periodisme. Va estar-se dos anys a París dirigint una revista enciclopèdica de cinema. La seva producció literària, la va iniciar a finals dels anys seixanta.

➤ **L'AUTÒNOMA** ha parlat amb aquest escriptor i pedagog, autor de la novel·la *Pa negra*

***Pa negra* o *Laura Sants* se situen a la postguerra i a Osona. Se sent més còmode escrivint d'allò que coneix bé?**

Depèn. Hi ha una qüestió d'economia narrativa: si he d'inventar coses i ja les conec, doncs no cal fer aquest esforç. Si vull inventar i fantasiejar, ho faig a través de la literatura infantil i juvenil. De tota manera, crec que és important que hi hagi material de coses que han passat i que quedaran per a la història.

Amb el Facebook i l'MP3, com ho podem fer per motivar els joves a agafar un llibre?

És una tasca dels mestres, que per això estudien pedagogia, i dels pares també, és clar. I la millor manera és l'exemple: que vegin que els pares s'ho passen bé llegint.

I després, i molt important, ensenyant-los una disciplina. La mateixa disciplina que han de tenir per ser bons esportistes o per aprendre música. Un s'ha d'entrenar.

I l'escola actual va bé, en aquest sentit?

Les millors escoles ja treballen el tema de la disciplina.

Estaria d'acord, doncs, amb els canvis que vol incorporar el Govern a les escoles? Penso que, com menys s'hi fiquin els polítics, a l'escola, millor. I com més llibertat deixin als professionals, també millor. El que han de fer és ajudar-los.

Diuen que els joves ara no llegeixen.

Això són tòpics. Abans no és que llegissin més, és que no anaven ni a escola. Fa cinquanta anys hi havia analfabets. Ara els joves llegeixen més que en qualsevol època passada.

Per ser un bon mestre, què cal tenir?

Tenir una qualitat d'autoritat moral sobre

els alumnes i saber-los fer creure, sobretot amb l'exemple, el millor mètode.

Però el fracàs escolar aquí és més gran que a molts països europeus.

Sí, com en moltes coses, som a la cua d'Europa. Quan a França van fer l'educació obligatòria, aquí encara no. També som menys rics, tenim menys indústria, etc.

Què s'ha de fer per millorar l'ensenyament?

Dedicar-hi més diners, en lloc de dedicar-los a altres coses... Per exemple, si ja hi ha una televisió pública, per què n'hi ha d'haver tres? Hi ha moltes despeses inútils, com ara la propaganda institucional.

Com ha de ser un bon llibre per a un nen?

La primera cosa és que al nen li agradi llegir i després que ho entengui. Se li ha de demanar un esforç proporcional a la seva capacitat. L'escriptor ha d'adequar-se al públic al qual es dirigeix. I també, molt important, el llibre ha d'estar escrit per connectar amb el nen.

l'autònoma

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

L'AUTÒNOMA Publicació de la UAB
EDICIÓ I PRODUCCIÓ: Àrea de Comunicació i de Promoció
REDACCIÓ: Mireia Aguado, Maria Jesús Delgado, Miguel Ángel Linares, Octavi López, Sònia Perelló, Lucas Santos
IMPRESSIÓ: Servei de Publicacions
FOTOGRAFIES: Antonio Zamora, Pierre Caufé, Jordi Pareto, Cristian Ribas

Març de 2011. Núm. 244
Les opinions expressades per les persones entrevistades reflecteixen únicament les seves idees. Està prohibida la reproducció total o parcial dels continguts d'aquesta revista sense l'autorització escrita de l'editor. L'AUTÒNOMA es pot imprimir en format Acrobat via Internet a: www.uab.cat

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA
Àrea de Comunicació i de Promoció
Edifici del Rectorat
08193 Bellaterra
(Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35
Fax 93 581 25 46
www.uab.cat
g.premsa@uab.cat